

Mazu bērnu sociāli emocionālā labsajūta izglītības iestādē

Visas mācību jomas ir bāzes pamats SEM (sociāli emocionālā mācīšanās) tie ir instrumenti kā bērnam sevi saprast un dzīvot kopā.

Faktori, kas veicina bērnu psihosociālo labsajūtu:

- Stimulējoša vide;
- Pedagoga kompetence un attieksme;
- Attiecību kvalitāte;
- Iekļaušana un dažādība;
- Bērncentrēta pieeja.

Faktori, kas kavē psihosociālo labsajūtu:

- Liels bērnu skaits grupā;
- Sadarbības trūkums ar vecākiem;
- Kultūras un etniskā dažādība;
- Vietas un laika trūkums rotaļām (telpās un āra vidē).

Bērna sociāli emocionālās prasmes

- Saprast sevi- kas es esmu, kāds esmu (3-gadnieks pie spoguļa). Pirmsskolā būtiski ir nosaukt savas emocijas!;
- Pārvaldīt sevi- tikt galā ar savu «sejiņu» - jāiemācās sadzīvot ar zaudējumu, ar kādu neizdošanos;
- Saprast citus- aktuāls no 5 gadu vecuma, kad ir jāsaprot otrs bērns. !!! Runāt par visu, kas notiek ar pārējiem bērniem, piem., netīšām pagrūda kādu, runāt, ko var darīt, KĀPĒC jāatvainojas.
- Veidot attiecības ar citiem. Skolotājam ir jābūt piederīgam grupai, ja nav- nevar prasīt no bērna.
- Pieņemt atbildīgus lēmumus. Ja runā par grupas noteikumiem, tad svarīgi, ka tie ir veidoti kopā ar bērniem;

Kā atrast laiku sociāli emocionālajām prasmēm?

- Tās jāiekļauj ikdienas mācību procesā visas dienas garumā, nevis jāuztver kā kaut kas ārkārtējs;

- Uztvert šīs prasmes kā dzīvesveidu. Sadzīviskas situācijas mācību procesu padara pilnvērtīgāku.

Kā mācīt sociāli emocionālās prasmes?

- Līdz trīs gadu vecumam pedagoga uzdevums ir nosaukt to, ko bērns dara – tu spēlējies, tu esi dusmīgs, jo... Pedagogs vārdos izsaka situācijas;
- Darbā ar piecgadniekiem komunikācijā jāierauga, ko bērns dara. Jāapstiprina pozitīvās darbības. Ja bērnam ir grūtības, jākoncentrējas uz pozitīvām uzslavām, piemēram, tu varēji, tev arī tagad izdosies!
- Darbā ar sešus līdz septiņus gadus veciem bērniem pedagoga uzdevums ir uzdot jautājumus, mudināt bērnus runāt par savām emocijām.

Ko pedagogs var darīt, lai veiksmīgi organizētu sociāli emocionālo mācīšanos ikdienas mācību procesā?

- Saprast, vai atzīt sev, ka gribu ko mainīt;
- Mācīties;
- Veidot sava darba pašanalīzi, piem., filmējot ikdienu. (to skatīties var bez skaņas, šādā veidā var analizēt, piem., vai visi bērni ir pamanīti);
- Atrast vietu / laiku sarunai ar kolēģi.
- Atceries – katram cilvēkam ir izvēle kā sākt savu dienu!

Viena cilvēka patiesas rūpes un intereses spēj izcelt jebkuru bērnu no vietas, kur viņš ir!

Materiāls izveidots, balstoties uz Foruma “**Mazu bērnu sociāli emocionālā labsajūta izglītības iestādē**” diskusijas sniegto ekspertu informāciju, kuru apkopoja Jelgavas pirmsskolas jomas vadītāja Ludmila Kudreņicka